

ІСТОРІЯ

— В РІДНІЙ ШКОЛІ —

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ
ЖУРНАЛ

№ 7–8 (204)

ЛИПЕНЬ–СЕРПЕНЬ 2018

Виходить щомісяця

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

Журнал заснований у 1995 році

До січня 2012 року виходив під назвою

«Історія в школах України»

До січня 2014 року виходив під назвою

«Історія в сучасній школі»

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 20000-9800 Р від 25.06.2013 р.

Передплатний індекс **68833**

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Тетяна **ЛАДИЧЕНКО**, завідувачка кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук, професор

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Тамара **БАККА**, заступник головного редактора, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук

Раїса **СВТУШЕНКО**, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України

Костянтин **БАХАНОВ**, професор кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук

Ігор **ВЕТРОВ**, проректор з навчально-методичної роботи гуманітарних факультетів НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук, професор

Поліна **ВЕРБИЦЬКА**, в. о. завідувачої кафедри історії України, етнокомунікації Національного університету «Львівська політехніка», доктор педагогічних наук, професор

Жанна **ГАВРИЛЮК**, учитель історії Київської гімназії «Діалог», кандидат педагогічних наук

Ігор **ГИРИЧ**, заввідділом джерелознавства Інституту української археографії та джерелознавства імені Грушевського НАН України, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник

Олександр **ДАВЛІСТОВ**, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, кандидат історичних наук

Олександр **ЖЕЛІБА**, доцент Ніжинського державного університету імені М. Гоголя, кандидат педагогічних наук

Ніна **ЗАГРЕБЕЛЬНА**, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук

Яніна **КАМБАЛОВА**, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук

Ігор **КОЛЯДА**, професор кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор історичних наук

Лілія **КУЛІКОВА**, перший проректор Херсонської державної морської академії, доктор педагогічних наук, професор

Тетяна **МЕЛЕЩЕНКО**, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти, заступник декана факультету історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук

Олександр **СУШКО**, декан факультету історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор історичних наук, професор

Олександр **РЕСНТ**, заступник директора Інституту історії України НАНУ, член-кореспондент НАНУ, доктор історичних наук, професор

Сергій **ТРОЯН**, професор кафедри зовнішньої політики і дипломатії Дипломатичної академії України при МЗС України, доктор історичних наук

Федр **ТУРЧЕНКО**, завідувач кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету, доктор історичних наук, професор

Ігор **ЩУПАК**, директор Українського інституту вивчення Голокосту «Ткума», кандидат історичних наук

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення в закладах загальної середньої освіти навчальних предметів та організації освітнього процесу у 2018/2019 навчальному році..... 2

МЕТОДОЛОГІЯ. НАУКА - ВЧИТЕЛІВІ

Алла Киридон
Професійна історіографія і колективна пам'ять: проблема структурування простору..... 10

Сергій Троян
Перша світова війна: від завершення до прийняття системи мирних договорів..... 14

ПРАКТИКА. ДОСВІД

Ігор Коляда
Що таке речові історичні джерела
Вступ до історії, 5 клас..... 18

Зоряна Нінічук
Природно-географічні умови Апеннінського півострова. Виникнення міста Рим
Всесвітня історія. Історія України, 6 клас..... 22

Ігор Коляда, Павло Юрчишин
Козацько-селянські повстання у 20–30-х роках XVII ст.
Історія України, 8 клас..... 27

ІСТОРИЧНА ПОСТАТЬ

Ірина Собчук
В'ячеслав Липинський – ідеолог українського монархізму..... 36

Олександр Киріснко, Ігор Коляда
Кохання у житті Михайла Коцюбинського..... 38

Ігор Коляда
Хто ви, Антоне Макаренко: «Дон-Кіхот педагогіки», «яничар педагогіки», «великий педагог гулагу», «інженер дитячих душ», «педагог-експериментатор світового значення», «великий український педагог XX століття»?!
Закінчення
До 130-річчя від дня народження..... 42

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Цей день в історії. Липень. Серпень..... 50

На с. 1 обкладинки: Всеволод Юрійович Всеволод-Дмитрій Юрійович Велике Гніздо (19.10.1154–14.04.1212).